

OFENZIVA PRI GUADALAJARI JE USTAVLJENA

Rebeli so zdaj poskusili svojo srečo na zapadni madriški fronti. Med ujetimi fašističnimi borci so tudi zamorci iz Somalije!

MADRID. — Francova peta velika ofenziva na fronti pri Guadalajari, v kateri so igrale glavno vlogo Mussolinijeve divizije, je definitivno ustavljena. Siloviti napadi Francovih italijanskih čet in Mavrov so bili drug za drugim odbiti in napadalci poginani v beg. Na bojišču so pustili mnogo orožja in drugega vojnega materiala, ki je padel v roke vladnim četam.

Ker pri Guadalajari ni imel sreče, je zdaj Franco poskusil svojo srečo na zapadni madriški fronti, kjer so včeraj njegove čete prešle v napad. Pred novo ofenzivo je poslal na Madrid jato letal, ki so v južni deli silovito bombardirali glavno mesto republike.

Vladno poveljstvo je odgovorilo na rebelni zračni napad z zračnim napadom na fašistične pozicije pri Brihuegu, 44 milj severozahodno od Madrida. Napada se je udeležilo 50 vladnih letal ki so vrlega nad 700 bomb in obstreljevala rebelne pozicije s strojnimi. Rebeli so pri tem utrpeli velike izgube. Proti vladnim letalom so bila poslana rebelna letala in v bitki, ki je sledila, je bilo izstreljenih iz zraka četvero rebelnih letal. Na vladni strani so izgubili eno letalo.

Do zračnih bitk je prišlo tudi na drugih delih fronte. Tako sta bili pri Aleala de Henaresu sestreljeni iz zraka dve rebelni letali, o katerih se je pozneje doznalo, da sta bili italijanskega izdelka.

Pet rebelnih bombnih letal je včeraj napadlo barcelonsko pristanišče. Vrženih je bilo več bomb, težkih po 100 do 200 funtov, od katerih je ena padla v morje blizu francoske bojne ladje, ki je zasidrana v barcelonski luki. Rebelne bombe so ubile sedem in ranile 34 ljudi.

Včeraj so bili letalci na obeh straneh sploh aktivni kakor še niso bili od izbruha civilne vojne. Bombardiranih je bilo več tucatov mest in vasi. Vladni poveljniki na fronti pri Trijuequeju poročajo, da so rebelne čete, ki so jih v soboto poginili iz tega mesta, sestojale večinoma iz italijanskih vojakov.

Vladni častniki, ki poveljujejo četam na bojišču pri reki Jarami, so sporočili, da je ošlo med ujetimi rebeli na tamošnji fronti tudi več somalijskih črncev z obročki in oblečenih v askarskih uniformah. Kaže, da so ti divji borci iz italijanske Somalije prispeli v Španijo šele pred kratkim. (Poslal jih je seveda Mussolini, ki jim menda že bolj zaupa kot svojim Italijanom.)

Dete najdeno zapuščeno v avtomobilu

Sinoči so našli zapuščeno v nekem avtomobilu pred Boothovo spominsko bolnišnico Zvečavne armade na Torbenson Drive S. E. približno dva meseca staro dekletce, oblečeno v rožni obleki in zavito v dve odeji. Dekletce so vzeli v omenjeno bolnišnico, kjer ji dali ime Sally Booth. Kdo so njeni starši, ni znano.

Predsednik Cardenas o smernicah mehiške vlade

Verski konflikt je bil lokalna, ne splošna zadeva. Ameriškim petrolejskim magnatom se ni treba bati. Trocki ostane v Mehiki in vlada bo ostala naklonjena španski ljudski vladi

MEXICO CITY. — Mehikiški predsednik Lazaro Cardenas je pred nekaj dnevi razložil neke mu ameriškega časnika svoj stališče z ozirom na deset let staro versko vojno, Leona Trockija, izkoriščanje mehiških petrolejskih zakladov po ameriških in angleških družbah, simpatiziranje s špansko ljudsko vlado itd. Verski konflikt, pravi Cardenas, je rešen. Vsaka posamezna država ima oblast sprejemati svoje zakone o bogoslužju. Ta problem ni bil splošni državni problem, temveč skoro do celika lokalnega značaja v pokrajinah, kjer je prišlo do ideoloških konfliktov. Zvezna vlada prepustila rešitev vladam posameznih pokrajin.

Ameriškim in angleškim petrolejskim magnatom, ki izkoriščajo mehiške petrolejske vrelce, se ni treba bati, da bi vlada zasledila njihova zemljišča in naprave za črpanje podzemnega tekočega bogastva. Njegova vlada nima namenov, ki bi mogli vznemirjati inozemske petrolejske družbe, ki so se legalno vsidrale v Mehiki, pravi Cardenas. Namen reorganizacije petrolejske industrije, katero je podvela njegova vlada, je zgolj pametno izkoriščanje mehiških podzemskih zakladov. Razlastitev ne bo, zagotavlja Cardenas. Vlada ne bo delala zaprek interesom, ki so se legalno vsidrali v deželi. Inozemske petrolejske družbe naj le brez skrbi nadaljujejo s svojim delom.

Mehiška vlada bo nadalje nudila azil ali politično zavetje preganjenemu bivšemu boljševizmu, pravi Cardenas. Namerava se tudi naproti je stalnomska frakcija mehiške komunistične stranke. Cardenas ne smatra Trockijev slučaj za nič izrednega, temveč za dejanje, ki je popolnoma v skladu s tradicionalnimi smernicami Mehike z ozirom na politične begunce.

Cardenas je bil tudi vprašan o svojem stališču napram španskemu civilnemu konfliktu. Znanost dejstvo je namreč, da je Cardenasova vlada odprto naklonjena španski ljudski vladi. Cardenas je na kratko odgovoril, da "Mehika zgolj izvrši svojo dolžnost, ko podpira prijateljsko in legalno postavljeno vlado druge dežele". Mehiška vlada bi bila vsak čas pripravljena podobno pomagati vsaki drugi legalni vladi, s katero ima normalne odnose, katero bi ogrozila revolucija ali civilna vojna. Nazadnje je Cardenas še poudaril mirne namene svoje vlade, češ, nobeden Mehikanec si ne želi vojne. Vlada pospešuje razvoj armade in zračne sile samo v svrhu vzdrževanja notranjega reda in pripravljenosti za obrambo dežele.

Kennick se je oženil v starem kraju

Ljubljanski listi poročajo, da se je dne 21. februarja v Ljubljani poročil bivši clevelandski mestni odbornik William J. Kennick s Tončko Misjakovo, uradnico na Kmetijski šoli na Grmu in doma iz Novoga mesta. Poročena sta bila v šentpeterski cerkvi.

PETERLIN SE JE NAVE- LICAL "STAVKANJA"

JOLIET, Ill. — Rojak Frank Peterlin, ki je pred dobrim tednom s svojim avtom vred obtičal v blatu ulične kotanje ter nato "zastavkal" v znak protesta proti zanikrnosti mestnega cestnega odbora, se je včeraj naveličal "stavkanja", ko je čul, da je mestna zbornica zborovala, toda se za njegovo "protestno stavko" ni zmenila. Peterlin pravi, da je njegov avto obtičal že 32krat v omenjeni kotanji v bližini njegovega doma. To pot je skušal s "sedalno stavko" prisiliti mestno upravo v akcijo, da bi se nekaj ukrenilo z ozirom na razdrapano jolietške ulice. Dosegel pa je samo nekaj publicitete in včeraj je razočaran odinrl domov. Njegov avto še tiči v zmrznjenem blatu v Marjevi ulici.

NACIJSKI ŠPIJONI V ZDRUŽ. DRŽAVAH

WASHINGTON. — Kongresnik Samuel Dickstein iz New Yorka je v ponedeljek izjavil pred nižjo kongresno zbornico, da ima "dokumentarne dokaze", da posluje v Združenih državah nacijska organizacija 200 tisoč "inozemskih špijonov in agitatorjev", katerih delovanje financirajo "milijoni nemškega denarja". Dickstein pravi, da nacija vežbajo v Ameriki rojeno nemško mladino in da več kot 100.000 članov nacijskih organizacij v Ameriki nosi uniforme. Fritz Kuhna, ki pravi, da je bila njegova organizacija 200 tisoč mladih ameriških Nemcev organizirana za "boj proti marksizmu", je Dickstein imenoval "lažnjivca in krivoprišežnika". Dickstein je priporočil zbornici, da sprejme njegovo predlogo, ki določa kongresno preiskavo vseh prevratnih organizacij.

HITLERJEV POMAGAČ POTUJE

BERLIN. — Nacijski glavni stan je pojasnil, da je bil Hitlerjev zaupni prijatelj in bivši študent na Harvardski univerzi v Ameriki, ki je pred enim tednom nenadoma izginil, poslan na "študijsko potovanje" v Španijo in Ameriko.

"VINOMET" NAMESTO VODOMETA

PARIZ. — Na prostorih pariške Svetovne razstave so začeli graditi vodomet, ki prav ne bo vodomet, temveč "vinomet", ker bo brizgal 65 čevljev visoko v zrak bela in rdeča vina. "Vinomet" bo ponoči razsvetljen z raznobirnimi žarometi.

Seja "Slovana"

Jutri-četrtek večer se vrši važna seja pevskega zbora "Slovana" v Slov. Društvem Domu na Recher Ave. Pričetek ob 8. uri zvečer. Ker je rešiti več važnih zadev, je članstvo prošeno, da se polnoštevilno udeleži te seje. — Tajnik.

NACIJI SO LAČNI

VARSAVA, Poljska. — Pomanjkanje živil v nacijski Nemčiji je začelo prinašati koristi gostilničarjem v poljskih obmejnih krajih. V teh krajih se je zadnje čase pojavilo tisoče novih gostiln, restavracij, mesnic in grocerijskih trgovin, ki so vse namenjene lačnim Nemcem iz Hitlerjevega "raja". Dan za dnem prihajajo preko meje tisoči Nemcev, da se na poljskih tleh počestno najejo in se založijo z mesom, sirovim maslom itd. Nacijskim oblastim to sicer ne ugaja, toda tega zaenkrat ne morejo preprečiti, ker je na podlagi sedanjega dogovora obmejno prebivalstvo upravičeno, da sme prehajati preko meje po predložitvi ugradne propustnice in brez potnega lista. Meso, sirovega masla in mnogih drugih živil zelo primanjkuje v nacijskem "raju", ki upropašča deželo z blaznim oboroževanjem.

CHRYSLERJEVI DELAVCI SE NE DAJO IZGNATI

DETROIT. — Sedeži stavkarji v Chryslerjevih avtomobilskih tovarnah so se uprli sodni prepovedi, ki jo je dobila proti njim kompanija in kateri jim zapoveduje, da se morajo takoj umakniti iz tovarn. Vseh stavkarjev, ki okupirajo tovarne, je okrog šest tisoč. Oblasti še niso podvzele nobenega koraka, da se enofsira sodno prepoved. Pogajanja med kompanijo in unijo U. A. W. so še zmerom na mrtvi točki.

Stavka v tovarni usnja v Girardu

GIRARD, O. — (Poroča slovenski stavkar.) — V ponedeljek ob 12:30 je izbruhnila "sedalna stavka" v tukajšnji tovarni usnja firme Ohio Leather Co., ki jo vodi unija O. I. O. (Odbor industrijske organizacije). Stavkarji zahtevajo 10c meznega povška na uro za izučene delavce in 15c na uro za neizučene delavce in priznanje unije O. I. O. Stavka je stoprocentna in sodelujejo tudi delavke. Naše ženske in dekleta so nam takoj začele prinašati jedila, čim so zvedele, da smo zastavkali v tovarni. Obljubile so nam, da nam bodo pomagale, dokler ne zmagamo.

V omenjeni tovarni dela okrog osem sto delavcev in delavk. Od teh jih je bilo v ponedeljek zvečer ob enajstih že 75 odstotkov vpisanih v našo unijo. Kompanija še ni odgovorila na naše zahteve in izgovor je, da ravnatelj Lumbarda ni doma. Več o tem drugič.

NAPOVEDUJE PADEC BELGIJSKE VLADE

BRUSELJ, Belgija. — Vodja belgijskih fašistov Leon Degrelle napoveduje padec Van Zeelandove vlade in nastop njegove fašistične diktature v najkrajšem času in sicer dne 11. aprila. Tedaj se bosta namreč potegovala za namenoma izpraznjeni sedež fašističnega poslanca Olivierja Degrelle in Van Zeeland prvi pričakuje, da bo zmagal in potem prekučil sedanjo koalicijsko vlado. Račun ima vsakega lep, vprašanje pa je, ali bo držal.

Zamorske dojilje v Chicagu stavkajo

"Deset centov za unčo mleka ali pa nič!" se glasi njihova zahteva. Razlika med Lewisom in Louisem jim je tuja.

CHICAGO. — Tu je šlo na "sedalno stavko" sedem mladih zamorskih mater, ki hranijo s svojim mlekom podhranjene čikaške otroke, za kar so dobivale doslej po 4c za unčo mleka, ulično vozino in kvart (kravjega) mleka, kar se jim vidi mnogo premalo. Ker pa jim niso hoteli plačati več za njihovo mleko, so enostavno zasedle klop v uradu čikaškega zdravstvenega odbora ter izjavile:

"Deset centov unča ali pa ne damo več mleka!"

"Me bomo sešede tu sleherni dan, dokler ne dobimo, kar zahtevamo!" so "sešede stavkariče" obvestile dr. H. N. Bundesena, predsednika zdravstvenega odbora. "Sedaj, ko nam ga plačujejo po štiri cente unčo, ne more nobena zaslužiti več kot pet dolarjev na teden, dobimo pa dva do tri dolarje. Sicer dobimo ulično vozino in kvart mleka dnevno, toda me bi se morale dobro hraniti, poleg tega pa tudi hraniti svoje lastne otroke, česar pa ne zmremo ob taki stradalni mezdi."

Dr. Bundesen jih je skušal pregovoriti, češ, da zaradi njihovega štrajka trpi 13 dojenčkov, katere so dojele, toda ženske so ostale odločne. "Deset centov unča ali pa nič!" pravijo in vztrajajo pri svoji zahtevi, češ, tako, kakor je sedaj, se sploh ne spleča hoditi dojit otrok v mestni zdravstveni urad. Ko so reporterji vprašali stavkajoče dojilje, ali so kdaj čule kaj o Johnu L. Lewisu in O. I. O., so debelo pogledale. "Gotovo mislite Joe Louisa?" so odgovorile v zadregi. Joe Louis je zamorski boksač iz Detroita.

ŽELEZNIŠKI PENZIJSKI ZAKON

WASHINGTON. — Železniške družbe in glavne unije železničarjev so se včeraj sporazumele za načrt penzijskega sistema za vpokojene delavce, ki določa petodstotne mezdne prispevke, od katerih plačajo polovico delavci in drugo polovico delodajalci, s čemer se bo financiralo novi penzijski sistem. Novi načrt bo nadomestil sedanji sistem, ki določa sedemodstotne prispevke in proti kateremu se železniške družbe borijo na sodišču. Petodstotni prispevki se bodo polagoma zviševali, dokler ne bodo l. 1952 dosegli sedmih odstotkov.

Novi naročniki

Na "Enakopravnost" so se zadnje dni naročili sledeči rojaki in rojakinje: Joe Strah, John Levar, John Gorjanc in Jakob Ovcin, iz Clevelanda, Joseph Zablaznik Girard, Kans., Mr. M. L. Margon, S. Norwalk, Conn., Mrs. Theresa Rahotina, Lorain, Mr. Frank Božič, Geneva, Mrs. Frances Tegel, Arvada, Colo., Ant. Kovacic, Johnson, Pa., Stefan Bogataj, Bridgeville, Pa. in Ant. Klemencic, Cheswick, Pa. — Novim naročnikom se lepo zahvaljujemo za izkazano naklonjenost. Upamo, da se jim bo naš list priljubil in da si bomo postali dobri prijatelji.

Krvavi protifašistični izgredi v Parizu

Spopadli so se fašisti in komunisti v delavskem predmestju Clichy. Šest ljudi ubitih in nad tri sto ranjenih. Med ranjenci je tudi Blumov kabinetni pomočnik

Komunisti napadajo Blumovo vlado in zahtevajo resignacijo notranjega ministra Marxa Dormoya

ZADNJE VESTI

PARIZ. — Danes so bile pojačane straže okrog doma predmestja Bluma zaradi komunističnih demonstracij proti vladi, ki so posledica sinočnjega nastopa policije proti komunističnim izgreznikom. Okrog sedem tisoč komunističnih delavcev na prostorih Svetovne razstave je odšlo na štrajk. Uro pozneje je zastavkalo tudi 1.200 delavcev v Lavalettovi kovinarski tovarni. Komunistični vodje pravijo, da stavke niso odredili. Odrejena je bila preiskava sinočnih izgrediv.

PARIZ. — Sinoči je prišlo do krvavega boja med člani razpuščene fašistične organizacije Ognjeni križ, ki so zdaj organizirani v "narodni stranki" in komunisti pred nekim kinom v delavskem predmestju Clichy, v katerem so se bili zbrali bivši člani razpuščene fašistične udarne organizacije, da prisostvujejo predvajanju fašističnega filma "Bitka". Izgredi, ki so bili najresnejši izza "krvavega torka" dne 6. feb. 1934, ko je bilo ubitih 29 ljudi in ranjenih 1.309 so zahtevali šest smrtnih žrtev, dočim je bilo nad tri sto ranjenih.

Uprava bolnišnice Beaujon

v katero je bilo prinesenih 78 resnejše ranjenih izgredivkov, pravi, da se nadaljnih deset ranjenecv bori s smrtjo. Med ranjenici je tudi načelnik Blumovega kabinetnega tajništva Andre Blumel, ki je šel z gotranjem ministrom Marxom Dormoyem v Clichy, da pomiri razkačene desničarje in komuniste. Blumela so morali prenesti v bolnišnico, kjer je bil takoj operiran.

V Clichy so bili poslani močni oddelki policije in narodne garde, skupaj okrog tri tisoč mož. Komaj pa je bil tam za silo napravljen red, že so izbruhnili novi izgredi v bližnjem Asniersu in ambulančni vozovi so morali od drveti tja. Komunisti so zapustili pozorišče boja na Glavnem trgu v Clichyju šele danes zjutraj ob 1:15. Bojišče izgleda kaj žalostno: hiše so opraskane od krogel, trgovine razdejane, okna pobita in ulični tlak razkopan.

Okrog pet sto fašistov se je zabarikadiralo v kinu, ki so ga izpraznili šele potem, ko jih je k temu prisilila policija.

Bitka se je začela, ko so komunisti, ki jih je bilo okrog 7 (Dolge na 2. str.)

HOTELSKA STAVKA V DETROITU KONČANA

DETROIT. — Gov. Frank Murphy je danes zjutraj naznanil, da je bil dosežen sporazum v stavki hotelskih uslužbencev v hotelu Statlerju. Stavka je izbruhnila v ponedeljek in včeraj so bili zaprti še trije veliki hoteli, čijih uprave so podvezle takorak iz bojazni pred okupacijsko stavko. Obe sporni stranki (uprave hotelov in unije) sta pristali, da bosta izročili sporne točke razsodišču treh oseb, od katerih bo eden zastopal unije, drugi hotele, tretji bo pa detroitški župan Frank Couzens. Glavno vprašanje je priznanje unij hotelskih uslužbencev, ki spadajo k A. D. F.

Nov grob

Danes je umrl Anton Koci, 15708 Trafalgar Ave. Pogreb ima v oskrbi August F. Svetek. Podrobnosti poročamo jutri.

Smrtna kosa

Včeraj zjutraj je po kratki bolezni preminul mladi rojak Frank Černe v starosti 28 let. Rojen je bil v Clevelandu in je stanoval na naslovu 16007 Saranac road. Pokojni zapušča tukaj ženo Jennie, roj. Komečar in hčerko Dorothy ter mater Uršulo Illovar, brate Antona, Stanleja in Steva in sestri Josephine, por. Kunstel in Frances, por. Bowden. Pogreb se bo vršil v soboto zjutraj ob 8:30 iz Svetkovega pogrebnega zavoda na 478 East 152 St. ter v cerkev na Holmes ave. in na pokopališča sv. Pavla.

V bolnišnici

V bolnišnico Polyclinic na Carnegie ave., se je podala miss Sophie Tekaučič, 21341 Miller ave., ki je srečno prestala operacijo na slepiču. Prijateljice so vabljenje, da jo obiščejo. Obiski so dovoljeni vsak dan od 2. do 4. popoldne, in od 7:30 do 8:30 zvečer.

Članom "Jadrana"

Vse moške člane pevskega zbora Jadran se prosi, da pridejo nočjo na oder S. D. Doma, da gremo zapet v slovo dolgoletnemu aktivnemu pevcu, umrlému Frank Stanovniku. Želijo je, da pridejo tudi bivši pevci, s katerimi je pokojnik tolikokrat prepeval. Pridite ob 7. zvečer.

V bolnišnici

V bolnišnici sv. Luke se še vedno nahaja Gertrude Garbas, sestra dr. Garbasa in ne mati, kakor nekateri rojaki mislijo. Mary Medveshek, 21141 Goller Ave., se nahaja v Huron bolnišnici, soba 234. Prijateljice jo lahko obiščejo.

Statistika prometnih žrtev

William Leffner, star 53 let, je včeraj postal 53. žrtev avtnege prometa v Clevelandu v letošnjem letu. Bil je povožen in na mestu ubit.

Na obisku

Na obisku se nahajata pri Frank Krivicu, 919 Evangeline ave., Charles Klemene in žena iz Homer Cityju, Pa.

Velika revija čet

Cesarska visokost, pokorno javljam, da je vse pripravljeno za pregled čet.

Adjutant je stal v pozoru pred maršalom, ki se je sunkoma in brez razumevanja ozrl na častnika. Ta je ponovil svojo besedo. Seleda je maršal razumel pomen adjutantovih besed in se vidoma največje dvignil od mize, okoli katere je sedela vesela družba.

"Hm ali ne bi mogel tega napraviti namesto mene Boroevič?"

"Njegova ekselencija gospod maršal Boroevič je že šestnajst let mrtev?"

"Hm mrtev? Tedaj Bohm - Ermoli ali pa Auffenberg."

"Sta tudi že mrtva?"

"Tudi? To je čudno. No, kaj hočemo, pa' pojdem sam. Je konj pripravljen?"

"Prosim, cesarska visokost."

Maršal je sedel na konja in pojezdil v spremstvu nekoliko častnikov v mesto, kjer bi moral pregledati mimohod čet ki so z radostnim ukanjem zapuščale svoje vojašnice in hitele na fronto, da bi se dale ubiti za cesarja. Začuli so se zvoki cesarske himne, ki jo je igrala polkovna godba. Ko je bila himna končana, je godba takoj udarila zvonko koračnico zločeno v čast starodavnega junaka "Prinz Eugen, der edle Ritter."

Vojaki obteženi v brezhibno pohodno uniformo, so defilirali s točnostjo in zanosom, kakor na vežbališču. Silneje so udarjali z levo nogo pri vsakem silnejšem udarcu bobna.

"Zelo lepo, zelo lepo... S tako armado bomo Ruse igraje nabili."

"Cesarska visokost, zdaj ne gre proti Rusom. Vojna je že davno končana."

"Kako to? Da je končana? Kam pa vendar gredo ti vojaki?"

"To je samo parada za sprejem visokega gosta."

"Komu pa velja sprejem? Morda pride cesar in jaz o tem nič ne vem!"

"Ne, ne. Parada velja vam."

"Ah tako. Izvrstno sem bil vendar imenovan za komandanta kora, čeprav je neki bedak napisal o meni, da sem nesposoben."

"Ne, visokost. Premišljeni ste k armadi, kjer sem jaz vrhovni poveljnik."

"Vi? Kdo pa ste?"

"Jaz sem Tod."

"Toth? Ne poznam nobenega Totha. Ali niste morda od hollywoodov?"

"Ne, visokost. Jaz sem nemški Tod."

Maršal pogleda svojega pomočnika in uzre zopernega o-

kostnjaka, ki šklepeče z zobmi, kakor bi se smejali. S strahom se obrne proč in ugleda pred seboj brezkončni spreved okostnjakov, med katerimi so neki brez glave, drugi brez noge ali roke, toda vsi korakajo v štiristopih, udarjajoč močnejše z levo nogo (kdo jo je imel) pri vsakem močnejšem udarcu bobna. Tudi godba je iz samih okostnjakov. Razen bobna, ki je samo kos človeške kože, po kateri tolče vojak z nadlehtno kostjo, vsi drugi godbeniki samo šklepetajo v taktu s kostmi, dolgi polkovni kapelnik pa taktila z dolgo stegensko kostjo.

"Kdo... kaj... kaj pomenijo ti mrtvi?" jeclja maršal prestrašeno.

"To so vsi oni, ki si jih poslal s svojim ukazom v moje kraljestvo."

"Jaz ne," kriči v obupu vrhovni poveljnik, "saj jaz nisem vsega tega prav nič znal! To so delali Conrad, Potiorek, Dan-

ki in ostali."

"Ti si podpisal, ti si odgovoren."

"Ne, ne," se brani maršal, "oni drugi."

Za sprevedom junakov, ki se je medtem končal, gre spreved zgrbljenih revežev, mož, žena in otrok, ki vsi kažejo z roko v usta. Nekateri tudi groze s suhimimi rokami.

"Kdo so te sirote?" sprašuje maršal prestrašen.

To so tvoji podaniki iz Slezije. Spominjajo te, da si jim nasilno jemal materin jezik in jim vsiljeval tujeja."

"Ne jaz, moji uradniki."

"Da, tvoji uradniki, ali na tvoj ukaz."

"Lažeš, lažeš! Hočeš me samo mučiti, pa se ti ne bo posre-čilo. Pokončam, pobijem, razsekam..."

Odgovor mu je bil smeh. Maršal je z vajenim gibom posegel proti levemu boku, da bi potegnil orožje. Pri tem je opazil, da je kost zadela ob kost in da sam sedi na konju-okostju.

Brezmočno je zdrnil na tla.

Službujoči zdravnik se je dvignil od postelje in delal s tihim glasom: "Njekova cesarska visokost je pravkar izdihnila."

Otokar Setka:

"PREPOZNO — POTAPLJAMO SE!"

V bližini Balarskih otokov se je potopila holandska ladja "Jacobus". Ko je bila ladja že blizu svojega konca, je oddala SOS klic na pomoč: "Prepozno — potapljam se! Pozdravite naše družine!"

Ko je prišla neka ladja na kraj, ki ga je označil radio telegrafist "Jacobus", ni našla o ponesrečenih nobenega sledu. Potopljena ladja je imela na krovu 23 mož.

Lily Pons

LILY PONS

V operni sezoni v Clevelandu nastopi tudi Lily Pons, ena najbolj priznanih pevk Metropolitan opere. Pela bo vodilno vlogo 12. aprila v operi "Le Coq d'or". Isti večer nastopi Rosa Ponselle v "Cavaleria Rusticana". Opera bo trajala 6 dni od 12. do 17. aprila. Podanih bo devet oper, med njimi Faust in Aida.

Čudna družina

Kdo bi si mislil! G. Hugo Bren, francičkan in doktor teologije, in Arthur Schopenhauer, veliki apostol črnogledja (pesimizma), pod eno in isto marelo! Sam Schopenhauer — torej velika avtoriteta: zato "sam" — je rekel, kakor piše g. Bren, da panteizem ni nič drugega kot "gentlemanski ateizem".

Well, gospod doktore, "sam" Schopenhauer, na katerega se sklicujete, je rekel oziroma zapisal še marsikaj drugega. Na primer:

Da je človek "metafizična žival", popoln suženj nagnosti volje, katere ne razume, ki pa ga neizprosno žene edinole v pogubo in smrt; da vse teologije niso nič drugega kot izraz človeškega strahu pred smrtjo; da to, kar neumni ljudje imenujejo ljubezen med možem in žensko, je le kruta prevara nature nad človekom; da je krščanstvo dobro le v toliko, v kolikor je nadomestilo paganski optimizem s pesimizmom, da pa orientalski budizem daleč prekaša krščanstvo, ker njegov ideal je popolna negacija volje — Nirvana; da ker človeško življenje ni drugega kot ena sama blazna tragedija, za človeštvo ni nobenega drugega izhoda, kakor da masno "revoltira" proti nagon-

ski volji in se neha ploditi: da izvrši kolektivni samomor!

Vse to je rekel "sam" Schopenhauer.

Ker se sklicujete nanj kot na avtoriteto, katere besedo se mora vzeti za resnico v enem primeru t. j., ko si prizadevate do-

kazati, da sta ateizem in panteizem v bistvu eden in isti pojem, potem ne smete zameriti, ako vas uljudno vabimo, da njegove nazore podprete in utemeljite v celoti. Ker niste svobodomislec — in se s tem ponašate — nikakor ne gre, da bi rekli, v enem je imel Schopenhauer prav, v drugem ne. Kaj takega more reči edinole svobodomislec! Kot dogmatik morate zavrniti bistvo Schopenhauerjeve filozofije, in če je Schopenhauerjev svetovni nazor s stališča teološke dogmatike nepravilen in zmoten, ali nima svobodomislec — ako hoče — tem več pravice odkloniti Schopenhauerja na listi točki, v kateri se vi strinjate z njim in ga kličete na izpričevanje kot avtoriteto?

In da ne pozabimo. Upamo, da boste skoro našli čas, da začnete "trancirati z razno mrhovino natlačeno klobaso", kakor ste blagovolili imenovati razpravo "V obrambo svobodne misli", ki je bila priobčena v tem listu. Doslej ste že priznali, da je tudi svobodomislec lahko gentleman in pošten človek. Torej je pridno pišite in "trancirajte"; čim več, tem bolje za nas.

N.

Roosevelt ne odneha

Marsidko se je bal, da bo predsednik F. D. Roosevelt po sijajni zmagi v novembru vrgel puško v koruzo in šel počivat na lavorike, ki sta mu jih dali dve tako veliki zaupnici od strani ameriškega ljudstva, kakor jih ni bil pred njim deležen še noben Amerikanec. Ampak, hvalabogu, ta strah je bil odveč. Roosevelt ne kaže prav nobenih znakov utrujenosti, njegov socialni idealizem je ostal neskaljen, in kar je poglavito: boja se nič ne boji, temveč enako trdno in samozavestno stoji na svoji liniji kot tisti trenutek pred štirimi leti, ko je zavzel.

Kdor je poslušal govor, ki ga je imel Roosevelt zadnji četrtlet ob 4-letnici svojega prvega vstopa v službo, mu je moralo biti toplo pri sre, ako mu že ni zvođenela kri. — Da, je poudaril zopet in zopet, mi smo se šele pričeli boriti — boriti za širšo ekono-

sko in socialno demokracijo, kajti to je tisto, kar smo ljudstvu obljubili in moramo torej napeti vse sile, da izpolnimo. Problemi so tukaj — nujni in pereči — in od nas odvisi, da jih rešimo sedaj, ne pa da jih prepustimo usodi in megleni bodočnosti.

In z neusmiljeno rezkostjo je povedal malim birokratskim dušam in socialnim burboncem v svoji lastni stranki: Naša stranka je zmaga pred štirimi leti in zmagala je zopet prošlega novembra, ker smo narod prepričali, da smo vredni njegovega zaupanja. Če hočete, da tako ostane tudi v bodoče, moramo še nadalje služiti širokim plastem ljudstva. Druge poti ni. Z reakcijo se moramo boriti, kjerkoli se se pojavi. Tudi vrhovno zvezno sodišče ne sme biti izjema!

Kadar govori tako predsednik Zedinjenih držav, ki v političnem oziru nima s tem ničesar pridobiti — saj je v istem govoru povedal, da ne bo več kandidiral ter na ta način izrecno pristal na nepisano postavjo in precedent, katerega je vpostavil George Washington — prijatelj, je to važen in poudarka vredjen dogodek.

Plutokratska in socialna reakcija, ki je pri zadnjih volitvah s tako besnostjo vodila boj proti

Rooseveltu, je na vse zadnje le vedela, zakaj je to delala. Roosevelt je z njenega stališča resnično nevaren človek!

FRANCIJA IN MUSSOLINI

PARIZ. — Francoski vladni krogi pravijo, da skuša italijanska vlada privedi do revizije lokarnskega pakta, da bi Mussolini dobil kontrolno nad vojno in mirom v Evropi. Mussolini bi rad dosegel uničenje francosko-angleške pogodbe za medsebojno pomoč in sistem francoskih zvez, vključivši zvezo s sov. Rusijo, nakar bi postavil Italijo (to je sebe) na pozicijo, da bi lahko diktirala evropske politične in vojaške aktivnosti. — Francija pa vsako tako idejo odločno odklanja, pravijo vladni krogi, ker bi se s tem izročila na milost in nemilost Italiji in Nemčiji.

PARIZ BREZ ULIČNE ŽELEZNICE

PARIZ. — Včeraj so tu spravili v kraj poslednji voz pariške ulične, ki je še drdral po pariških ulicah. Poslej Parižani ne bodo več čuli drdranja ulične, ker so zavzeli njeno mesto avtobusi in podzemski železnica.

RELIFNA PREDLOGA SPREJETA

COLUMBUS, O. — Državna legislatura je včeraj sprejela pomožno relifno predlogo, ki do- loča dva milijona dolarjev za takojšnje izredne relifne potrebe ter s tem začasno rešila relifno krizo do 15. aprila. Gov. Davey bo danes podpisal to predlogo.

Najbolj zdrava dežela

Ameriški bakteriolog dr. Victor Reiser je prepotoval po nalogu svojega ministra za narodno zdravje vse dežele sveta in proučeval higijenske razmere. Natančno je preštudiral statistike ljudstev ter stvoril na podlagi teoretičnih študij praktične zaključke, ki so mu pokazali, da je najbolj zdrava dežela na svetu Novi Zeland, oziroma njegovo otočje. Ugodno podnebje povzroča, da ljudje v teh krajih ne trpe zaradi tropskih bolezni, ne poznajo pa tudi klimatičnih tegob polarnih dežel. Tudi sicer so pogoji za življenje na Novem Zelandu kolikor mogoče idealni.

Oglašajte v —

"Enakopravnosti"

GREAT MARCH TOASTER SALE

NOW FOR MARCH ONLY, THE \$10.95 FAMOUS SUNBEAM AUTOMATIC TOASTER AND THE \$200 SUNBEAM CRYSTAL CLEAR BUFFET TRAY BOTH FOR \$10.95 — THE REGULAR PRICE OF THE TOASTER ALONE.

★ What a combination!

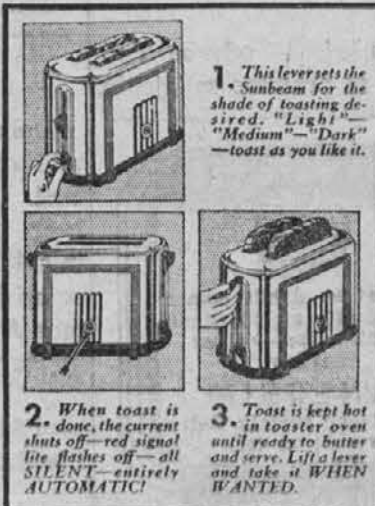
The beautiful, 2-slice, FULLY AUTOMATIC Sunbeam Silent Automatic toaster with a sparkling, 5-compartment crystal-clear buffet tray.

Here is the toaster that gives you perfect toast every time — the same golden deliciousness from first slice to last. ENTIRELY AUTOMATIC! No burning! No watching! No under-toasting! Current shuts off automatically when toast is done and the red signal light flashes out, telling you. Toast as you like it — "Light," "Medium," or "Dark". And it KEEPS THE TOAST HOT IN THE TOASTER-OVEN UNTIL READY TO BUTTER AND SERVE.

☆

What a value! Think of owning this lovely combination for the price of the toaster alone. That's our offer for March only — the most perfect-toasting toaster made with a sparkling comment tray that's practical, easy-to-clean, one that you will really use and enjoy on countless occasions.

YOU GET BOTH FOR \$10.95

Superior Home Supply

6401-05 SUPERIOR AVE.

ENDICOTT 1695

Lepotice na velikojezerski razstavi

Priprave so že v teku, da se v prvih 29. maja, velikojezerska razstava. Obsegajoča 150 ak-

rov, bo večja kot lani. Glavno vidite lepoto, ki se sprehajajo med palmami v Floridskem razstavnem prostoru.

